

Gmejnska nowina

Ralbicy - Różant

29. lětník / 3. wudače

Hamtske łopjeno

požnjenc 2018

06.09.2018

www.ralbitz-rosenthal.de

gemeinde@ralbitz-rosenthal.de

Zo hižo srjedź awgusta wotžnjate majsowe pola kaž tule pola Nowoslic wuhladamy, je woprawdże njewšēdne. Wulkeje suchoty dla su burja w Delanach majs lětsa chětro zahe žnjeli.

Wobzamknjenja gmejnskeje rady Ralbicy-Róžant

Na posedženju gmejnskeje rady dnja 30.08.2018 su so scéhowace wobzamknjenja schwalili:

Wobzamknjenje čo. 22-08/2018

Wobzamknjenje wo twarskej warianće za planowany twar dnjoweho přebywanišča za džěci z hortom w Ralbicach

Wobzamknjenje čo. 23-08/2018

Wobzamknjenje wo wupisanju za wukony planowania za dnjowe přebywaniščo za džěci z hortom w Ralbicach

Wobzamknjenje čo. 24-08/2018

Wobzamknjenje nastupajo trěbny přetwar wotnožki pěstowarnje w Smjerdźacej

Wobzamknjenje čo. 25-08/2018

Próstwa na knježerstwo Swobodneho stata Sakskeje gmejny Ralbicy-Róžant wo regulowanju wjelčeje populacije

Dohlad do protokola resp. wobzamknjenjow zjawneho posedženja w cyłym wobjimje je w času rěčnych hodžin gmejnskeho zarjada mózny.

Hubertus Ryčer, wjesnjanosta

Wobzamknjenja techniskeho wuběrka gmejny Ralbicy-Róžant

Na posedženju techniskeho wuběrka dnja 30.08.2018 su so scéhowace wobzamknjenja schwalili:

1. Stejiščo k próstwje wo nowotwar konjenca a pödlanskeho twarjenja na ležownosći čo. 25/4 we Łazku
2. Stejiščo k próstwje wo nowotwar jednoswójbneho doma na ležownosći čo. 21 w Smjerdźacej
3. Stejiščo k próstwje wo nowotwar dweju třechow za drjewo na ležownosći čo. 23 w Konjecach
4. Stejiščo k próstwje wo wotchilenje wot plana wobtwarjenja „Sernjany – Při zapadnym započatku sydlišča“ nastupajo twar kladžiteho doma/doma z hotowych dželow na ležownosći čo. 117/25 w Sernjanach

Přichodne zjawne posedženje gmejnskeje rady gmejny Ralbicy-Róžant wotměje so štvortk, dnia 18.10.2018 we 18.30 hodž. w Róžeńce. Dnjowy porjad so přez městne wuwěški wozjewi.

<p>Rěčne hodžiny gmejnskeho zarjada w Róžeńce: štvortk: 14.00–18.00 hodž.</p> <p>Dowola dla so rěčne hodžiny wjesnjanosti mjez 10.9. a 21.9.2018 njewotměwaja.</p> <p>Rěčne hodžiny wjesnjanosti: štvortk: 15.00–18.00 hodž. abo po dorěčenju</p>	<p><u>Nuzovečiſla</u></p> <table border="1"><tbody><tr><td>milina</td><td>ENSO Netz GmbH 0180/2787902</td></tr><tr><td>woda</td><td>Ewag Kamenz 03578/377377</td></tr><tr><td>płun</td><td>EVSE Wittichenau 035725/7410</td></tr><tr><td>wopłóčki</td><td>AZV Am Klosterwasser 035796/96026</td></tr><tr><td>policja</td><td>110</td></tr><tr><td>nuzowy lěkar / wohnjowa wobora</td><td>112</td></tr><tr><td>wohnjowa wobora Ralbicy</td><td>035796/850086</td></tr></tbody></table>	milina	ENSO Netz GmbH 0180/2787902	woda	Ewag Kamenz 03578/377377	płun	EVSE Wittichenau 035725/7410	wopłóčki	AZV Am Klosterwasser 035796/96026	policja	110	nuzowy lěkar / wohnjowa wobora	112	wohnjowa wobora Ralbicy	035796/850086
milina	ENSO Netz GmbH 0180/2787902														
woda	Ewag Kamenz 03578/377377														
płun	EVSE Wittichenau 035725/7410														
wopłóčki	AZV Am Klosterwasser 035796/96026														
policja	110														
nuzowy lěkar / wohnjowa wobora	112														
wohnjowa wobora Ralbicy	035796/850086														
<p>IMPRESUM – Gmejnska nowina gmejny Ralbicy-Róžant zamołwity: wjesnjanosta Hubertus Ryčer Gmejnski zarjad Při Marijinej studničce 8 01920 Róžant Tel.: 035796/96832 Faks: 035796/96833 Mejlka: gemeinde@ralbitz-rosenthal.de Internet: www.ralbitz-rosenthal.de Towarstwa su za wobsah swojich stronow same zamołwite.</p>	<p>Redakciski kónč za wudače winowca 2018: 20.09.2018</p> <p>Prošu zapadajće wšitke přinoški za nowinu z mejlku na: gmejnska.nowina@gmx.de</p> <p>Online-wudače gmejnskeje nowiny pod: www.ralbitz-rosenthal.de</p>														

**Gratulujemy wšitkim rentnarkam a
rentnarjam našeje gmejny k narodninam
a přejemy, wjele zboža, krutu strowotu,
wosobinske derjeměće a Bože žohnowanje.**

Korektura wozjewjenja wobzamknjenja

W zašlym wudaću gmejnskeje nowiny z 26.07.2018 je so nam při wozjewjenju wobzamknjenjow gmejnskeje rady Ralbicy-Róžant zmylk stanył. Wozjewiło je so wobzamknjenje čo. 19-07/2018 „wo wupisanju planowania za nowotwar pěstowarnje z hortom“.

Prawje rěkać ma: wobzamknjenje čo. 19-07/2018 „wo nadžělanju projektoweje studije k zwěšćenju potrjeby za twar noweho dnjoweho přebywanišća z hortom w Ralbicach“.

W zwisku ze spěchowanskim programom za witalne wjesne srjedžišća wobsteji móžnosć krótkodobneho spěchowanja twara dnjoweho přebywanišća za džěći z hortom. Zo by so wo dalšim planowanju rozsudžić móhlo a so próstwa wo spěchowanje zapodać móhla, je trjeba zwěšćić, kelko městnow za zastaranje džěći trěbnych je a z kajkimi koštami zhruba ličić dyrbimy. Hladajo na hospodarsku wunošnosć měla so analyza stejněšća sobu zapřjeć. Nadawk za projektowu studiju dósta planowansi běrow Statnik w Kulowje.

Zjawne wozjewjenje wustawkow hospodarskeho plana 2018

Gmejna Ralbicy-Róžant je dnja 12.07.2018 na zakladže § 74 Sakskeho gmejnskeho porjada hospodarski plan za lěto 2018 wobzamknyla.

Zjawne wozjewjenje wustawkow hospodarskeho plana 2018 gmejny Ralbicy-Róžant wuwisa w času wot 10.09.2018 hač do 17.09.2018 na wšitkich informaciskich taflach gmejny.

Wotpowědujo § 76 wotr. 3 Sakskeho gmejnskeho porjada je hospodarski plan za lěto 2018 zjawnje wupołożeny w zarjadnískim twarjenju w Pančicach-Kukowje, Póstowa dróha 8, w času wot 18.09.2018 hač do 26.09.2018 we wobłuku wšědnych rěčnych hodžin.

Hubertus Rycer
wjesnjanosta

Wupisanje džěloweho městna šulskeje sekretarki

Gmejna Ralbicy-Róžant wupisa k 1.12.2018 džělowe městno šulskeje sekretarki za Serbsku zakladnu a Serbsku wyšu šulu w Ralbicach. Džělowe městno je wobmjezowane na jedne lěto z opcijou na podlěšenje bjez wobmjezowanja.

Tydženski džělowy čas wučinja 30 hodžin, mzda płaci so po TVöD.

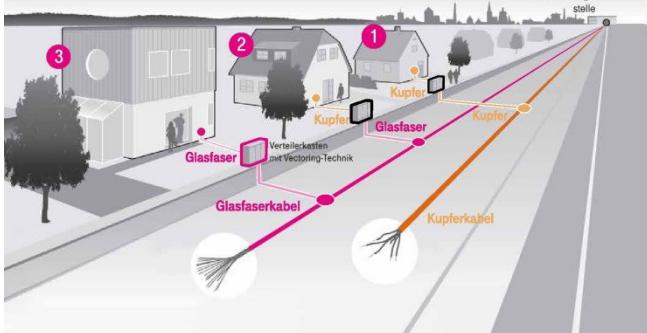
Za požadanje přeje so wobknježenje serbskeje a němskeje rěče w pisomnej a ertnej formje kaž tež wotpowědne powołanske wotzamknjenje.

Požadanja maja so hač do **28.09.2018** na gmejnski zarjad gmejny Ralbicy-Róžant, Při studničce 8, 01920 Róžant pósłać.

Wutwar spěšneho interneta w Konjecach a Šunowje

SCHNELL, SCHNELLER, GLASFASER

„Fiber to the Home“ (FTTH) verbindet Wohnung und Haus in rasender Geschwindigkeit mit dem Internet.

Němska Telekom planuje w blišim přichodźe wutwar spěšneho interneta w Konjecach a Šunowje. Při tym budźe so škleńčnoničowy kabl kłasć, z kotrymž je móžno při downloadowanju kapacitu 1.000 MBit/s docpěć. Mějiceljo ležownosćow maja składnosć, sej škleńčnoničowy kabl hač do domow kłasć dać, a to darmotnje. Wotpowědne formulary za mějicelow ležownosćow k přepodaću wotpowědnego nadawka Telekom w přichodnych tydženjach rozesće.

Štó znaje hišće pomjenowanje »Tušina«?

Kajke pomjenowanje wužiwachu naši předownicy poprawom za Klóštersku wodu před założenjom klóštra Marijineje hwězdy w lěće 1248? Rěka wiye so přez cyłu gmejnu wot Hrańcy w juhu hač do Konjec a Šunowa w sewjeru. Ale najskerje lědma hišće něchtó jeje přenjotne mjeno znaje.

Wobydlerjo našeje krajiny mjenowachu rěku Tušina. Před něhdźe 100 lětami běše tutón wuraz po zdaču tež hišće chětro znaty. W čitance »Kwětki« (kniha za horni schodzenk ludowych šulow, wudateje wot Maćicy Serbskeje w lěće 1921), naspomni Michał Nawka w nastawku »Klóštr Marijna Hwězda« rěčku, »kiž ma po zastarsku rjane mjeno Tušina, nětko po klóštrje Klóšterska woda«. A tež w serbsko-němskim słowniku Jurja Krala z lěta 1927 poda so jako přełožk za serbske pomjenowanje Tušina němske »Klosterwasser«.

Škoda, zo smy w tutym padže naše historiske słowjanske korjenje spuščili. Abo hodži so tajke něšto ze strowym narodnym sebjewědomjom snano zaso wožiwić? A tež, hdyž so w oficialnych dokumentach njepřesadži, móžemy tola w mjezsobnej komunikaci wužiwać. Zawěscé by so tež hodžało jako mjeno za jedne z našich delanskich towarzstwow, abo jako napis na t-shirtach atd. Njeby hódne było, to pospytać?

Alfons Ryćer, Šunow

Přeprošenje – wubědžowanje w hašenskim nadběhu – Róžant 2018

Dobrowólna wohnjowa wobora Róžant zarjaduje a wuhotuje sobotu, 8. septembra 2018 wot 14.30 hodź. wubědžowanje w hašenskim nadběhu. Na nje su wohnjowe wobory ze swojimi sportowymi mustwami wutrobnje přeprošene. Hašenske cyłki zetkaja so w 14.00 hodź. na zwučenym městnje při putniskej tuce. Wo ćelne derjeměće budu so Róžeńčanscy wobornicy starać. Rjenje by tohorunja było, hdyž so tež dorostowe hašenske mustwa wobdžela.

Róžeńčanscy wobornicy

Mórski worjoł po puću

Mórskie worjoły su poprawom spłoshiwe ptaki. Ćim njewšedniše je, hdyž kaž tule poměrnje młodeho mórskeho worjoła na dróze wuhladaš. Je znate, zo su mórske worjoły wot 1960-tych lět tež w Hornjej Łužicy zadomjene. Tehdy wobkedžbowachu přeni por sewjernje Smjerdźaceje. W lěće 2011 eksistowachu 50 do 60 porikow w Hornjej Łužicy. Mjeztym je ličba dale přiběrała. Mórskie worjoły su swojej wokolinje swérne a twarja sej swoje hnězda njedaloko dotalnego městna. Wone reaguja wosebje při lehnjenju čućiwje na mylenja a wopušča potom swoje lehnišča, zo bychu sej druhdže nowe hnězdo natwarili. Mórskie worjoły móža wulkosć 74 do 92 centimetrow docpěć, křídla móža 193 do 244

centimetrow široko rozpřestrěvać. Žeru předewšěm ryby a wódne ptaki a móža pŕerězne starobu džesać lět docpěć.

Serbska zakładna šula Ralbicy

Delanski zwónčk

Požnjenc 2018 / číslo 67

Sorbische Grundschule Ralbitz

21 šulskej nowačkow so sobotu, dnja 11.08.2018 do našeje zakładneje šule přiwza.

Rjadowniskej wučerce knjeni Weronice Brězanowej přejemy při dźěle z našimi najmjeńšimi wjeselo a sčerpnosć při nauknjenju čitanja, pisanja a ličenja, kaž tež strowotu a Bože žohnowanje.

Džak našim česćenym staršim

Cyle wutrobnje džakujemy so Wam, lubi starši, za Wašu pilnu, wobšernu a stajne spušćomnu pomoc w zašlym šulskim lěće! Mnoho podpěry dóstachmy přez Was, přez staršiskich rěčnikow a jich zastupjerow. Tak stachu so pućowanja, projekty, kulturne a sportove wjerški k njezapomnitym doživjenjam za naše džěci.

Waše wučerki Serbskeje zakladneje šule Ralbicy

Nowe šulske lěto 2018/2019

W nowym šulskim lěće 2018/2019 wopyta 118 šulerjow našu serbsku zakladnu šulu. Wosebje wutrobnje witamy nowy 1. lětnik z 21 šulskimi nowačkami.

Z kotrych wjeskow a městow pochadžeja šulerjo?

Ralbicy, Łazk, Smjerdžaca, Šunow, Konjecy, Sulšecy, Salow, Koćina, Hózk, Rachlow, Tradow, Dubrjenk, Kulow, Wojerecy, Kamjenc, Różant, Sernjany, Koslow, Nowoslicy, Trupin, Pěskecy, Worklecy, Rakacy, Wulke Zdžary

Štó starosći so wo džěci w našej zakladnej šuli?

wučerki	knj. A. Liehnova knj. W. Brězanowa knj. S. Lukašowa knj. E. Šraderowa knj. L. Wičazowa knj. F. Rachelina knj. K. Šěnowa knj. B. Mlynkowa knj. M. Šewcowa knj. W. Statnikowa knj. A. Nowakowa knj. B. Müller	- nawodnica šule - rjad. 1 - rjad. 2/1 14 šulerjow - rjad. 2/2 16 šulerjow - rjad. 3/1 19 šulerjow - rjad. 3/2 19 šulerjow - rjad. 4/1 15 šulerjow - rjad. 4/2 14 šulerjow - referendarka - hóstna wučerka
sekretarka	knj. M. Njekowa	
domowník	knj. T. Langa	
kuchnja	knj. H. Hančík	

Płuwanski kurs za šulerjow 2. lětnika započa so štvortk, 16.08.2018.

Džěci pojedu přez cyłe lěto kóždy štvortk po 2. hodž. z busom do Kamjenskeje płuwanskeje hale, zo bychu płuwać nawuknyli.

Lube džěci, wjele wjesela a wuspěcha při płuwanju!

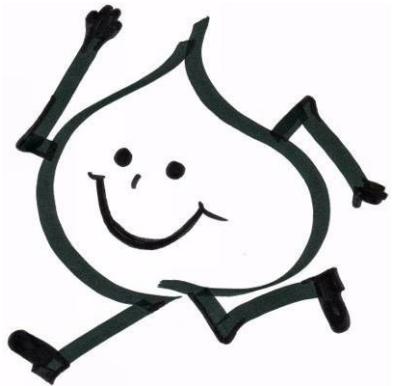
Terminowa protýčka

- wšitke rjadownje přewjedu swój 1. pućowanski džeń
- kontejner za staru papjeru: 03.–10.09.2018
- wukubljanje w kolesowanju:
  - 4/1 25.–26.09.2018
  - 4/2 27.–28.09.2018
- staršiske zhromadžizny:

03.09.2018	rjad. 4/1 a 4/2	18.00 hodž.
04.09.2018	rjad. 1	18.00 hodž.
05.09.2018	rjad. 2/1 a 2/2	18.00 hodž.
06.09.2018	rjad. 3/1 a 3/2	18.00 hodž.

Šulske nowiny

Serbska wyša šula Ralbicy
UNESCO projektna šula
Šula z ideju 2007
www.serbska-sula-ralbicy.de

Požnjenc 2018
23. lětnik, 237. wudače

Nowe šulske lěto je so započinato

rjadownda	rjadowński/-a wučer/-ka
5	Christina Hajnowa/Jana Bětnarjowa
6	Jan Rjeda / Michał Wornar
7	Uwe Macka / Achim Mič
8	Jadwiga Krawčikowa/Franciska Wróblowa
9	Gabriela Cyžowa
10	Pětr Bejmak

Dale wuwučuja na našej šuli:

Milenka Koberowa (šulska nawodnica), Krystof Wjenk, Bernadet Šołćina (hóstna wučerka), Borbora Krječmarjowa (hóstna wučerka)

A to je naš nowy 5. lětnik:

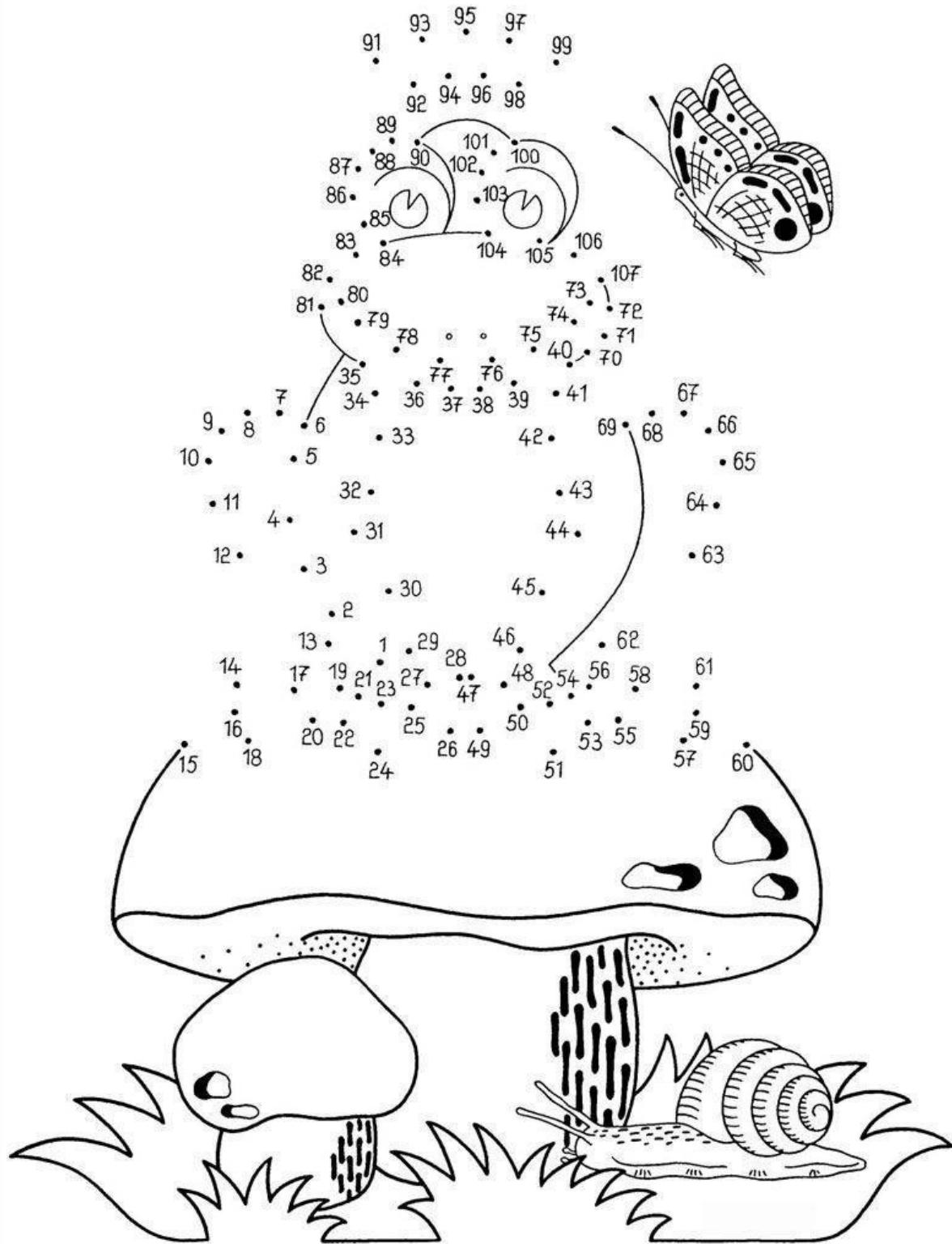
holcy: Hańża Dómšec,
Magdalena Dómšec, Mila
Hejduškec, Pia Korcheč,
Cassandra Joyce Krječmarjec,
Lea Kurinkec, Katharina
Wićazec, Hanna Narćikec,
Josefin Róblec, Luisa Čornakec
hólcy: Wito Bulank, Jakub
Jurij Eiselt, Milan Zahrodník,
Nick Haufe, Damian Krječmar,
Paul Šnabel, Jan Laurin Suchý,
Simeon Wjesela

rjadowniskej wučerce: Christina Hajnowa a Jana Bětnarjowa

foto: Leonie Suchec

Zaběra za džěčí

Hdyž zwjazaće ličby 1 do 100, wuhladaće zwěrjo, kotrež na zahrodach a w lěsu
wobkedźbować móžeće.

Zetkanje wjelčeje problematiki dla w Róženče

Po tym zo bě saksi ministerski prezent Michael Kretschmer na swojej turje w juniju přilubił, zo ma so problematiki wjelkow dla politiske rozrisanje nać, zetka so wón 23. awgusta 2018 z něhdźe 40

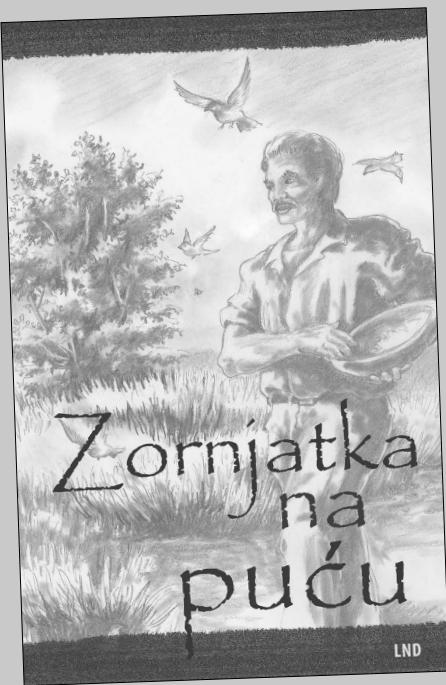
potrjechenymi wobydlerjemi, wowčerjemi, zastupnikami iniciatywy k wobmjezowanju wjelčeho wobstatka a fachowcami wšelakich saskich institucijow w Róženče. Mjez nimi běchu tež wjesnjanosta gmejny Hubertus Ryčer, krajny rada Budyskeho wokrjesa Michael Harig a zapóslanc Sakskeho krajneho sejma Alojs Mikławšk, kotryž moderaciju zetkanja přewza. Při tym rozprawištaj initiatoraj peticije k wobmjezowanju wjelčeje populacije Gabriela a Jurij Lebzec wo stawje dotalnych škodow přez wjelkow w Delanach a wo dźele iniciatywy. Jedna z

přičinow za zetkanje běše njespokojace postupowanje zarjadow, po tym zo běchu wjelki w Konjecach kónc julija dweju jelenjow do smjerće honili.

Kritika nastupa wosebje zastupjerow wjelčeho běrowa w Rěčicach, kiž zdźela na jara wothódnoćace a lózske wašnje z potrjechenymi wobchadžeja, kaž přitomni rozłożowachu. Komunikacija z běrowom je docyla jara wobčežna a skażena. Kretschmer na to zdźeli, zo ma so wjelci běrow wobsahowje a personelnie přerjadować a so krajnemu zarjadej za ratarstwo, wobswět a geologiju podrjadować, štož přitomni z aplawsom witachu. Přezjedni su sej politikarjo w tym, zo maja hladajo na wuwiče wjelčeje populacije a zawinowane škody jednać. Chcedža so za to zasadźić, zo so třelenje jednotliwych wjelkow dowoli. W Berlinje njebě dotal móžno problem rozrisać, tež dokelž maja so tohorunja prawa a zakonje Europskeje unije dodżeřeć. Přiwšém su politikarjo optimistiscy a měnja, zo su rozrisanju problema z wjelkami tak bliscy kaž hišće ženje.

foto: Feliks Haza

152 s., kruta wjazba
978-3-7420-2517-3, 12,90 €
wuńdže w septembrje 2018

Zornjatka na puću

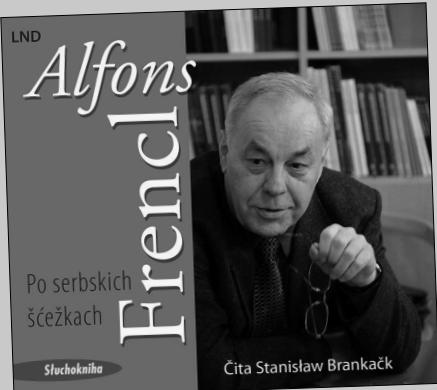
Basnje, powědančka a spěwy Róžeńčan kružka pisacych

wudał Beno Budar

ilustrował Marko Rab

Hižo 55 lět skutkowacy Róžeńčan kružk pisacych nawjeduje džensa Beno Budar. W aktualnej zbörce zastupjeni su Katrin Domaścyna z Hórkow, Monika Kochowa z Pančic-Kukowa, Blandina Ledźborjowa z Ralbic, Maria R.-Šołćina z Pančic-Kukowa, pod pseudonymom »Bomikowa« pisaca ludowa awtorka ze Šunowa, Hrjehor Nawka z Wotrowa, Marko Rab z Pančic-Kukowa, njeboh Marja Krawcec ze Smječkec a wudawać sam.

Knižna premjera budže dnja 21. septembra 2018,
w 20.00 hodź. na gmejnje w Róžeńče.

cyłkowna dołhosć něhdže 80 min.
978-3-7420-2500-5, 10,00 €
wuńdže w oktoberje 2018

Słuchokniha

Alfons Frenc

Po serbskich šćežkach

wubér Michał Šołta

čita Stanisław Brankač

režija: Michał Cyž

Domizna a daloki swět, serbska rěč a jowprińdzenje, stawizniske podawki a z nimi zwiazane wosobiny běchu temy, wo kotrychž je Alfons Frenc čas žiwjenja slědžił a pisał. Při tym wědžeše našu mału Łužicu z wulkim swětom zwjazać. Wubér jeho tekstow ze wšěch dobow skutkowanja wopřija nowa słuchokniha.

www.domowina-verlag.de

www.domowina-verlag.de

Babylě́čo w Ralbicach

Altweibersommer in Ralbitz

07.09.-09.09.2018

pjatk | Freitag

- wubědżowanje wohnjowych wobornikow pod swětlomjetakami
Feuerwehrwettkampf unter Flutlicht
- 19:00 - dźě́cace mustwa | Kindermannschaften
- 20:00 - mustwa muži | Männerlöschangriff
- 22:00 - reje z Melodija-diskoteku | Disco mit Melodia

sobotu | Sonnabend

- 20:00 - program Ralbičanow | Programm der Ralbitzer
- 22:00 - Dr. Taste k rejам hráje | Dr. Taste spielt auf

njedźelu | Sonntag

- 10:00 - rańše piwko | Frühschoppen
- 13:30 - konjacy sport | Pferdesport
- 15:00 - kulturny program z kofejpićom
Kulturprogramm mit Kaffee und Kuchen
- zabawa za dźě́ci na swjedženskej luce
Spiele für Kinder auf der Festwiese
- 16:30 - předstajenje amfibijowych jězdźidłow
Vorstellung von Amphibienfahrzeugen
- 18:00 - wuhódnoćenje tombole | Auswertung der Tombola
- swjedžeń wuklinči z bjesadu w stanje | Ausklang des Festes

Wot pjatka hač do njedźele budu losy za tombolu předawane!
Von Freitag bis Sonntag werden Tombolalose verkauft!

Na wšech dnjach je zastaranje z jědžu a pićom zawěscene.

An allen Tagen ist für Essen und Trinken gesorgt.

1. Preis: Wäschetrockner
2. Preis: Gartenmöbel-Set
3. Preis: Gutschein für Autoreifen u.v.m.

Zastup darmotny! Eintritt frei!